

РЕШЕНИЕ

№ 239

гр. Враца, 07.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, III-ТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на дванадесети октомври през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росица Ив. Маркова

Членове: Евгения Г. Симеонова
Христо Н. Христов

при участието на секретаря Галя Цв. И.а
като разгледа докладваното от Росица Ив. Маркова Въззивно гражданско
дело № 20231400500406 по описа за 2023 година

Производство по чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на Д. Е. К., ЕГН *****, с адрес
***, срещу Решение №171/03.07.2023г., постановено от Районен съд-Бяла
Слатина по гр.д.№51/2023г., с което е отхвърлен предявен от него срещу Г. П.
П. /С./, ЕГН *****, с адрес *** иск с правно основание чл.490, ал.2 ГПК
за обявяване на недействителността на публична продажба, извършена в
рамките на изп.д.№976/2013г. по описа на ЧСИ В. Й. с рег.№*** на КЧСИ, по
което с Постановление за възлагане на недвижим имот от 19.06.2015г., влязло
в сила на 08.07.2015г., ответницата е получила 1/2 идеална част от собствения
на ищеца недвижим имот, находящ се в ***, представляващ самостоятелен
обект в сграда с идентификатор 37798.512.261.1.15.

В жалбата се инвокира оплакване за неправилност на обжалваното
решение поради незаконосъобразност на същото, постановяването му при
съществени нарушения на съдопроизводствените правила и поради
необоснованост.

Становището на въззивника е, че съгласно чл.490 ГПК, вр. чл.185 ЗЗД

ответницата по иска е лице, което няма право за вземе участие в наддаването, тъй като е подставено лице на адв. С., който от своя страна като представител на вискателя също няма това право и е бил във фактическо съжителство с въззиваемата, с която в момента са съпрузи и имат общи деца.

Въззивникът поддържа, че първоинстанционният съд не е обсъдил представените по делото писмени доказателства и изводите му са неправилни и противоречащи на материалния закон и счита, че за да бъде подставено при извършването на наддаването, лицето не е задължително да живее на един адрес с процесуалния представител на вискателя, като в разглеждания случай в проданта е взел участие именно представителят чрез подставено лице – ответницата по иска. В тази връзка се излагат подробни съображения и се сочат установени по делото факти.

В жалбата се изразява несъгласие с извода на районния съд, че в тежест на ищеца е да докаже наличието на брак по време на проданта, тъй като са налице обилни доказателства за съществуваща обвързаност, която опорочава процедурата с извършването на действия на ответницата като подставено лице на спътника в живота си и баща на децата ѝ адв. С.. Според въззивника съдът трябва да цени всички факти и обстоятелства, дори и тези, които са настъпили по-късно, но имат пряко отношение към спора, като се излагат доводи във връзка с наличието на общ интерес между ответницата и адв. С..

Искането на въззивника е обжалваното решение да бъде отменено и вместо него постановено друго по същество, с което предявеният иск бъде уважен. Претендират се разноски. Доказателствени искания пред тази инстанция не се заявяват.

Чрез пълномощника си адв. С. Г. от АК-Враца въззиваемата е подала отговор, с който оспорва въззивната жалба и моли обжалваното решение да бъде потвърдено.

В отговора се поддържа, че районният е обсъдил събраните по делото доказателства и е направил законосъобразни изводи за неоснователност на предявения иск, като е приел, че въззиваемата е имала право да участва в публичната продан на процесния имот.

Въззиваемата също не заявява доказателствени искания пред въззивния съд. Претендира разноски за тази инстанция.

С акта си по чл.267 ГПК съдът е приел, че въззивната жалба е редовна и допустима и я е внесъл за разглеждане в открито съдебно заседание, в което въззивникът я поддържа. Пълномощникът на въззиваемата моли обжалваното решение да бъде потвърдено.

За произнасянето по основателността на въззивната жалба този съдебен състав взе предвид следното:

Производството пред районния съд е образувано по предявен от Д. Е. К. срещу Г. П. П. иск с правно основание чл.496, ал.3, вр.чл.490, ал.2 за обявяване на недействителността на публична продан на 1/2 идеална част от самостоятелен обект в сграда с идентификатор 37798.512.261.1.15 по КК и КР на гр.Козлодуй, представляващ апартамент, възложен на ответницата с постановление за възлагане по изп.д.№976/2013г. по описа на ЧСИ В. Й., рег. №*** на КЧСИ с район на действие Окръжен съд-Враца.

В исковата молба се твърди, че ответницата не е имала право да участва в наддаването, тъй като е съпруга на адвокат М. С., и това обстоятелство опорочава публичната продан и е основание за обявяването ѝ за недействителна.

Чрез пълномощника си адв. С. Г. от АК-Враца ответницата е подала отговор на исковата молба, с който на първо място въвежда възражение за недопустимост на предявения иск, като сочи, че имотът вече е собственост на трето лице – "Авто Елит 2009"ЕООД, което го е придобило на основание влязло в сила постановление на възлагане на ЧСИ Г. Б..

По същество иска се оспорва като неоснователен, като се поддържа, че ответницата не попада в кръга на лицата по чл.185, б."б" ЗЗД, както и че разпоредбата на чл.490 ГПК не може да бъде тълкувана разширително.

В отговора се твърди, че ответницата е от гр.Враца, но 2008г. работи в "АЕЦ Козлодуй"ЕАД и тъй като това налагало ежедневно пътуване, започнала да търси жилище в гр.Козлодуй, което да закупи, включително и такова, обявено за продажба от съдебни изпълнители. Твърди се, че след като решила да участва в търга за закупуване на 1/2 идеална част от имота, предмет на обявената от ЧСИ Й. публична продан, ответницата упълномощила адв.Е. О., която да я представлява по изпълнителното дело.

Нататък в отговора ответницата сочи, че след възлагането на идеалната

част от имота през 2015г. правила опити за контакт с другия съсобственик – Д. К. с цел доброволно прекратяване на съсобствеността, но след като не успяла, предявила иск за делба, като след приключване на делбеното производство имотът бил продаден на публична продажба по изп.д.№313/2022г. на ЧСИ Г.Б..

Ответницата счита, че е имала право да наддава при проведената от ЧСИ В. Й. публична продажба, тъй като към момента на провеждане на търга не е живяла на съпругески начала с адвокат С. и не е била негово подставено лице. Сочи, че сключеният по-късно граждански брак с адв.С. е в законов режим на разделност. Ответницата е направила и възражение, че правото на иск на ищеца е погасено поради изтичане на общата петгодишна погасителна давност.

С исковата молба е представен договор за продажба на държавен недвижим имот по реда на Наредбата за държавните имоти от 26.11.1990г., от който се установява, че ищецът е закупил ***, *** в жилищна сграда 45 в гр.Козлодуй.

Към делото е приложено изп.д.№976/2013г. по описа на ЧСИ В. Й., образувано въз основа на изпълнителен лист, издаден от Районен съд-Козлодуй по ч.гр.д.№345/2013г., от който е видно, че ищецът Д. Е. К. е осъден да заплати на Т. В. Т. сумата 16 500лв. по запис на заповед, ведно със законната лихва от 27.03.2013г. до окончателното ѝ изплащане, както и разноски в размер на 830лв. Молбата за образуване на изпълнително производство е подадена от вискателя чрез неговия пълномощник адв.М. С., който го е представлявал по делото.

В рамките на изпълнителното производство принудителното изпълнение е насочено срещу притежаваната от длъжника 1/2 идеална част от недвижимия имот, съпругеска имуществена общност с Д. Г. Й., която е описана и изнесена на публична продажба. С пълномощно от 27.05.2015г. ответницата е упълномощила адв. Е. О. да я представлява по изпълнителното дело във връзка с участието ѝ в търга за продажба. С Постановление за възлагане на недвижим имот от 10.06.2015г. съдебният изпълнител е възложил на ответницата продаваната 1/2 идеална част за сумата 10 011лв., която е заплатена изцяло нея, видно от съдържащите се в изпълнителното дело платежни нареждания за заплатен задатък за участие в продажбата и за

остатъка от обявената от съдебния изпълнител цена.

По делото е представено удостоверение за сключен граждански брак, от което се установява, че на 14.07.2018г. ответницата Г. П. е сключила граждански брак с М. С.. От представеното удостоверение за семейно положение, съпруг/а и деца е видно, че ответницата и М. С. имат две деца, родени съответно през 2015г. и 2016г., т.е. преди сключването на брака им. Представено е удостоверение изх.№20201216125859/16.12.2020г. от Агенция по вписванията, от което се установява, че ответницата има регистриран режим на лични отношения "законов режим на разделност".

Ответницата е представила решение от 10.07.2018г. по гр.д. №1421/2015г., с което е изнесен на публична продан като неподеляем при равни дялове между Г. П. и Д. К. описания в исковата молба недвижим имот – апартамент. Това решение е потвърдено с решение на окръжен съд-Враца по в.гр.д.№88/2017г., а с определение по гр.д.№2743/2017г. ВКС не е допуснал касационно обжалване.

Представено е Постановление за възлагане на недвижим имот по изп.д. №313/2022г. по описа на ЧСИ Г. Б., с който апартамента, изнесен при делбата на публична продан, е възложен на "Авто Елит 2009"ЕООД.

С отговора на исковата молба са представени удостоверения за постоянен и настояща адрес на ответницата и на М. С., от които е видно, че към 2023г. регистрираните адреси на двамата съпрузи са различни.

Представени са приходни квитанции, от които се установява, че в периода 2018г. – 2023г. ответницата е заплащала редовно данъка върху закупения при публичната продан имот, както и таксите за битови отпадъци.

Пред районния съд е разпитана като свидетел Т. П., сестра на ответницата, която е дала показания, че преди 2015г. сестра ѝ живеела в гр.Враца, но работела в "АЕЦ Козлодуй"ЕАД и трябвало да пътува всеки ден, поради което започнала да търси жилище в гр.Козлодуй. П. свидетелства, че към 2015г. сестра ѝ се познавала с адв.С. и имала с него връзка, съпътствана от чести раздели, което станало друга причина да си търси жилище в Козлодуй. Според показанията на П. сестра ѝ и адв.С. заживели заедно като семейство през 2018г., когато сключили брак.

В мотивите на обжалваното решение районният съд е изложил своите

съображения, за да достигне до извода, че възражението на ответницата за недопустимост на предявения иск е неоснователно. Посочил е, че съгласно разяснението, дадено в т.3 от ТР №4/11.03.2019г. по тълк.д.№4/2017г. на ОСГТК на ВКС, недействителността на публичната продан по чл.496, ал.3 ГПК, т.е. когато имотът е купен от лице, което е нямало право да наддава, или при невнасяне на цената, може да се релевира както чрез предявяване на нарочен установителен иск, така и в производство по предявен иск за собственост върху имота, обект на проданта, включително и чрез възражение на ответника. Цитирано е и приетото в тълкувателното решение, че при тълкуването на тази разпоредба следва да се държи сметка за обстоятелството, че законодателят, за да гарантира правната сигурност, е предвидил императивна забрана за определена категория лица да участват в наддаването при публичната продан, а ако поради някаква причина се стигне до нейното заобикаляне, то това опорочава проданта до степен, че същата е недействителна.

Нататък в мотивите си районният съд е посочил, че публичната продан е способ за принудително изпълнение на парично изпълняемо право, а постановлението за възлагане представлява едностранен властнически акт на изпълнителния орган, който приключва проданта и поражда вещноправни последици, които се различават съществено от правните последици на съдебното решение, предвид качествените разлики във функциите на изпълнителния и правораздавателния орган.

Районният съд е изложил правни съображения във връзка с момента, в който възникват вещноправните последици на постановлението за възлагане, които настоящият съдебен състав споделя.

В мотивите на обжалваното решение е посочено, че като продължение на принципа за свобода на договарянето по чл.9 ЗЗД, всеки може да закупи имот, стига да не попада в някоя от хипотезите на чл.185 ЗЗД, както и че законодателната логика за въвеждането на забраната в тази разпоредба следва от общия принцип в гражданското право за добросъвестност в договарянето. Санкционната последица, визирана в чл.490, ал.2 ГПК с препратка към чл.185 ЗЗД, е недействителност на публичната продан, когато в нея е участвало лице, попадащо под цитираната забрана. Районният е изложил правни съображения в посока, че разпоредбата на чл.185 ЗЗД е адресирана до определен кръг лица,

изброени в т."а" и "б", като и в двете хипотези поради особеното си положение и длъжност те са задължени да се въздържат от сделки, както и от участие в публична продажба относно имущества, които са им поверени в това качество /б."а"/ или относно спорните права /б."б"/, които са подсъдни на съда, към който се числят. Основанието за тази забрана трябва да се търси в стремежа на законодателя да се изключи всяко подозрение, че хората, които решават или съдействат за решаване на спорове за права, имат каквото и да е влияние върху тях, са злоупотребили със служебното си положение, или че спорни права са им били продадени под влиянието на тяхното положение. Настоящият съдебен състав споделя и приетото от районния съд, че ограничението за придобиване на права от изброените лица не е абсолютно и не ги лишава от участие в гражданския оборот изобщо, а е продиктувано от обществено значимата нужда да се гарантира избягване на конфликт на интереси, а именно – недопускане поведението на тези лица да бъде мотивирано от частен интерес в противоречие със служебните им задължения.

Както е приел и районният съд, по делото е установено по безспорен начин, че към момента на участие в наддаването при публичната продажба и издаването на постановлението за възлагане – 10.06.2015г. ответницата не е била съпруга на адвокат С., тъй като гражданският им брак е сключен на 14.07.2018г., при това в режим на имуществена разделност.

Ограниченията по отношение на лицата, които имат право да участват в публична продажба, са лимитивно посочени в разпоредбите на чл.490, ал.1 и чл.185 ЗЗД. Съгласно чл.490, ал.1 ГПК длъжникът, неговият законен представител, длъжностните лица от канцеларията на районния съд, служителите на съдебния изпълнител, както и лицата, посочени в чл.185 ЗЗД, нямат право да вземат участие в наддаването. От своя страна чл.185 ЗЗД повелява, че не могат да бъдат купувачи, даже на публична продажба, нито пряко, нито чрез подставено лице две групи изчерпателно посочени лица: б."а" – лицата, които по закон или по назначение от властта управляват или пазят чужди имущества – относно същите тия имущества, както и длъжностните лица, относно имотите, които по служба им е възложено да продават и б."б" – съдиите, прокурорите, държавните и частните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и адвокатите – относно спорните права, които са подсъдни на съда, към който се числят или във ведомството на който

действат.

Районният съд неправилно е приел, че по делото липсват доказателства адвокат С. да е бил ангажиран по какъвто и да било начин с решаването на спорното право, предмет на делото, нито с изпълнителното производство, по което е проведена публичната продан. Както бе посочено по-горе, адв.С. е бил пълномощник на вискателя по изпълнението, за което още с молбата за образуване на изпълнително производство е представено адвокатско пълномощно. Действително, както е посочено в обжалваното решение, за процесуално представителство на ответницата при участието ѝ в наддаването при публичната продан е участвала адв.Е. О..

По въпроса попада ли ответницата в кръга на лицата, които нямат право да участват в наддаването при процесната публична продан, извън изложеното в мотивите на първата инстанция, въззивният съд взе предвид следното:

В обективното ни право съществуват законни ограничения за купуване на някои имоти, продиктувани от специален обществен интерес, които са такива не само при обикновените покупко-продажби, но и при принудителната продажба. От гледна точка на правно логическото им съдържание, разпоредбите на чл.379, ал.1 ГПК/отм./ и чл.185 ЗЗД имат забранителен характер и създават за посочените в тях лица задължение за въздържане от извършване на визираните в тях правни действия. От този им характер следва, че нормата на чл.185 ЗЗД не може да бъде тълкувана разширително, а трябва да засяга текста само в приложното му поле така, както то изчерпателно е очертано от законодателя. Тълкуването трябва да разкрива само действителната му воля и затова е недопустимо чрез него да се придава такъв смисъл на ограничението, който да надхвърля смисъла и съдържанието на нормата, в която се съдържа. Смисълът на ограничението, предмет на тълкуване на нормата на чл.379 ГПК/отм./, е публичната продан да се извърши в обстановка, чужда на съмнението в безпристрастието на съдебния изпълнител и за лична заинтересованост на съдебните органи при наддаването за имоти, намиращи се в района на съда, където се числят или във ведомството, в което действат. Адресати на забраната на чл.185 ЗЗД не могат да бъдат лица, извън посочените в нея. Тази норма установява едно изключение от общото правило за равнопоставеност на отделните субекти в

придобиването на собственост чрез участието им в гражданския оборот. Касае се до забранителна правна норма, която не може да бъде тълкувана разширително и прилагана по аналогия по отношение на лица, непосочени от закона./в т.см. Решение №135/8.12.2009г. на ВКС по гр.д.№88/2009г., II т.о./

С оглед на изложеното ответницата несъмнено не попада в кръга на лицата, които не са имали право да участват в наддаването при процесната публична продан.

Районният съд е приел правилно, че твърдението на ищеца, че проданта е недействителна, тъй като ответницата е действала като подставено лице на адв.С., е неоснователно. Тук в обжалваното решение отново се повтаря погрешната констатация, че адв. С. не е упражнявал процесуално представителство или защита на страните по изпълнителното дело, но се отчитат обстоятелствата, че ответницата не е прехвърляла закупения при публичната продан имот на адв.С., заплащала е данъците за него и гражданският им брак е сключен при регистриран режим на имуществена разделност.

Настоящият въззивен състав намира за правилен крайния извод на първата инстанция, че по делото не е доказано ищцата да е участвала в наддаването като подставено лице на адв.С., но по други съображения.

Фигурата на подставено лице по смисъла на чл.185 ЗЗД има смисъла и характеристиките на персоналната симулация, при която две страни постигат съгласие да сключат договор, но искат да скрият кой е действителния купувач, поради което се уговарят като страна по договора да бъде записано лице, което привидно изпълнява ролята на една от страните. При този вид симулация подлежат на установяване три сделки: между продавача и действителния купувач, която е желана, но прикрита; между продавача и привидния купувач, изразена в придобивния акт, която е привидна и като такава – нищожна, и между действителния и привидния купувач – упълномощаването от първия на втория да придобие имота; както и специалната цел – да се укрие страната по сделката на страната на купувача. Такива факти, сочещи на това, че адв.С. е действителният купувач на продадения при публичната продан имот, и че ответницата е участвала в наддаването като негово подставено лице и в негов интерес нито се твърдят от ищеца, нито се доказват по делото.

Въззивният съд споделя напълно приетото от първата инстанция по възраженията на ищеца, че постановлението за възлагане не е вписано и че предявеният установителен иск е погасен поради изтекла давност.

По изложените съображения окръжният съд достига до извод, че обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход на делото в полза на въззиваемата следва да бъдат присъдени направените пред тази инстанция разноси в размер на 1 500лв.

Така мотивиран, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №171/03.07.2023г., постановено от Районен съд-Бяла Слатина по гр.д.№51/2023г.

ОСЪЖДА Д. Е. К., ЕГН *****, с адрес *** да заплати на Г. П. С., ЕГН *****, с адрес *** направените пред въззивната инстанция разноси в размер на 1 500лв.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____